

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Ludovici Schönleben, Carnioli Labacensis, SS.
Theologiae Doctoris, Protonotarij Apostolici,
Archi-Diaconi Carnioliae Inferioris. Horae Subsecivae
Dominicales. Sive Discursus Sacri De Tempore ...**

Cum quadruplici Indice I. Discursuum. II. Locorum Sacrae Scripturae. III.
Rerum & Verborum. IV. Historiarum & Mythologiarum

Pars Aestiva Et Autumnalis A Pentecoste Usque Ad Adventum. - Annexis
aliquot Panegyricis Academicis.

Schönleben, Johann Ludwig

Salisburgi, 1676

Discursus II. Dominica SS. Trinitatis. Sydus Beneficum. Thema. Data est
mihi omnis potestas. Euntes erdo docete. Matth. 28.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47093](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47093)

DISCURSUS II.

Dominica SS. Trinitatis.

Syds Beneficum.

THEMA •

Data est mihi omnis potestas. Euntes ergo docete. *Matth., 28.*

SYNOPSIS.

<i>I. Mysterium SS. Trinitatis multoties in scriptura expressum est, & ab antiquis Ethnicis etiam adumbratum.</i> <i>II. Imò & in rebus naturalibus elucet, quibus id Patres conantur intelligibile reddere. Optimè exprimitur per solem sidus beneficium.</i> <i>III. Tres subinde soles vixi Triadem designant cum tres unum sint. Et una omnium beneficentia per lucem, calorem, influxum.</i> <i>IV. Hanc imitari debent qui alijs presunt, ut curent potius bonum publicum quàm privatum.</i> <i>V. Presertim Principes, Magnates, & Magistratus, ut</i>	<i>non uni tantum vel paucis se addicant; sed aequè omnibus.</i> <i>VI. Cuiusmodi exemplar seipsum præbuit Christus in cruce, talem Pompeius M., Otto Imperator, Traianus & alij.</i> <i>VII. Qui tales non sunt & presunt, demerentur nomen Principum, similes arboribus illis quæ recusabant imperium propter commodum privatum.</i> <i>VIII. Vti Principes ita & Iudices, & Patresfamilias, & Curati animarum se debent genere, ut publicum bonum anteponant privato. Imò quisq; etiam privatam agens vitam</i>

vitam obligatur ad procurandum commune bonum quoad potest, saltem orando, quia totus populus unus sumus.

Data est mihi omnis potestas. Euntes ergo docete. *Matth. 28.*

I.

Ullum mysterium Christianæ fidei tam sæpè nobis & in sacris literis, & in antiquis sapientiam effatis, & in ipsis naturalibus rebus proponitur, quàm mysterium SS. Trinitatis: nulum tamen est tam obscurum & arduum, tam refugiens ab intellectu humano, ut D. Thomas Theologorum Princeps pronuntiet: *Impossibile est per rationem naturalem ad cognitionem Trinitatis divinorum personarum pervenire.* In sacris literis dum orbem conderet Deus inquit: *Faciamus hominem ad imaginem & similitudinem nostram*: quomodo ad similitudinem nisi esset unitas substantiæ, & quomodo faciamus nisi plures insinuarentur personæ? Abraham in convalle Mambre tres vidit viros, & unum adoravit, alloquens in singulari: *Domine si inveni gratiam in oculis tuis.* Moyfi nomen suum manifestaturus Deus, aiebat: *Ego sum Deus Abraham, Deus Isaac & Deus Jacob: hoc nomen mihi est.* Nomen singulariter positum unam naturam, & ter repetitum tres personas designat. Apud Isaiam *Deus appendit tribus digitis molem terræ.* Apud Psalterem: *Verbo Domini cæli firmati sunt, & Spiritu oris eius omnis virtus eorum.* Nulpiam verò expressius quàm apud Aquilam Evangelicam Joannem: *Tres sunt*

*D. Tho. 1.
p. 4. 32.
a. 1.*

Gen. 1.

Gen. 18.

*Exodi 3.
v. 15.*

Isai. 40.

Psal. 32.

1. Joan. 5.

sunt

sunt qui testimonium dant in caelo, Pater, Verbum, & Spiritus sanctus, & hi tres unum sunt. Innumera è sacro textu prætereo. Veterum etiam sapientum effata hoc mysterium enuntiant, tametsi eorum intellectus id affecutus non sit, ut docet S. Thomas. Mercurius Trismegistus in Pimandro: *Monas genuit Monadem, & in se suum reflexit ardorem.* Aristoteles verò: *Tria sunt omnia, & ipsum ter in omnem partem se diffundit.* In libris Platoniorum fatetur D. Augustinus se legisse ea quæ Joannes initio sui Evangelij promit: *In principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum,* alijs quidem verbis sed eodem sensu. Plotinus, ut idem S. Augustinus meminit librum scripsit de tribus substantijs. Jamblicus in libro de mysterijs, & Proclus in libris de anima, tres in Deo substantias (melius personas dixeris) asserverunt. Orpheus tribus docuit mundum gubernari. Luce Consilio, & vita, quæ mirè tribus personis conveniunt. Nam Pater est luminum, ut eum vocat D. Jacobus. Filius est *magni consilij Angelus*, ut eum vocat Isaias: Spiritus S. vita est, quem Ecclesia nominat *Dominum & vivificantem.* Deniq; & apud Poëtas:

Numero Deus impare gaudet.

II. In naturalibus tam multa sunt quæ representat hoc mysterium, ut Tomi integri conscribi possint. O palus gemma unico momento tres distinctos uno intuitu colores exhibet, igneum instar carbunculi, purpureum, & viridem, ut est apud Plinium. Triophthalinos pariter gemma *tres simul hominis oculos exprimens*: teste eodem Plinio. Tricolor violatri folium passim proveniens vulgaria sunt SSS. Triados Symbola. Imò in omni pene re
creata

D. Tho. 1.
p. 1. 32.

Arist. lib.
1. de caelo
& mund.

S. Aug. lib.
7. Confess.
c. 9.
D. Tho.
sup. cit.
S. Aug. lib.
de civ.
Dei.

Plin. lib.
37. cap. 6.

creata aliquid Trinitatis est. In sole natura, lux & calor : in tempore præteritum, præsens, & futurum : in motu principium, medium, & finis : in homine intellectus, voluntas, memoria : in scientijs naturale, rationale, morale. Ex quibus SS. Patres conati sunt arcanissimum hoc mysterium aliquatenus adumbrare. *Anima nostra*, inquit D. Guitmundus Episcopus Averfanus, *babet in se & de se tria, intellectum, memoriam, voluntatem : horum singula in omnibus, & omnia in singulis sunt : quia intellectus intelligit seipsum, intelligit memoriam suam, intelligit voluntatem suam. Memoria recollit seipsam, & intellectum suum, & voluntatem suam. Voluntas vult id est diligit seipsam, & intellectum suum, & memoriam suam. Ita sunt in omnibus. &c. Dicamus igitur similiter de Patre, & Filio, & Spiritu sancto. Pater vita est, filius sapientia, Spiritus sanctus charitas. Vita itaq; vivit, & sapientia vivit, & charitas vivit : Sapientia sapit, & vita sapit, & charitas sapit : Charitas diligit, & vita diligit, & sapientia diligit. Et hæc tria non nisi una substantia, quod est Deus. Ita ille, At S. Anselmus similitudine aquæ utitur quæ à fonte in fluvium, & demum in lacum diffunditur : per continuationem fluxus una existens, locorum tamen diversitate, fontis fluvij & lacus distinguitur. Idem placuit Nicæno Concilio, cui Fons est pater, de quo scriptum est : apud te est fons vitæ : fluvius à fonte derivatus filius est : ipse enim de se dixit : Ego quasi fluvius exivi de Paradiso. Lacus figura est Spiritus Sancti : nam quemadmodum in aqua omnis aquæ vis & copia quiescit, & permanet, ita divinæ naturæ communicationes in Spiritu Sancto terminantur. S. Antoninus Episcopus Constantinensis monet : Citharam re-*

Dom. Pars II.

C

spice :

D. Guitmund.
Tr. de Trin Bibl.
PP. To. 4.

S. Anselm.
de Incarn.
verb. &
S. Cyprian.
in Symb. A-
post.
Conc. Ni-
cæn.

Eccli. 24.

S. Anton.
Episc. E-
pistol. ad

Arcad.
To. 1.
Bibl. PP.

S. Agnell.
Epist ad
Armin. de
rat. fid.
To. 1. Bibl.
PP.

Anast.
Theopol.
& Cyrill.
Alex. in
explic. or-
thod. fid.
To. 5.
Bibl. PP.

Plin. lib.
2. cap. 37
Suaz. de
mysser.
Abb. Fer-
ro ap. Pi-
cinell.
Mund.
Symb. l. 7.

spice : tria pariter adesse videntur ; ars, manus, & chorde. Ars dicitur, manus tangit, resonat chorda. Tria operantur, sed sola chorda resonat quod auditur, sic nec Pater, nec Spiritus sanctus suscipiunt carnem, sed tamen cum Filio pariter operantur. Sonum sola chorda excipit : carnem solus Christus accepit. Atverò S. Agnellus Episcopus Ravennas. Vox egressa sermonem promit, & sermo egressus cum voce efficaciam gignit. Ita ex Patre filius, ex Patre & Filio procedit Spiritus sanctus. Anastasius Theopolitanus & Cyrillus Alexandrinus speculantur in sole, ipsum solem, radium, & calorem. Sol est Pater, radius Filius, splendor ignitus est Spiritus sanctus. Et sol quidem nunquam celos deseruit : Filium autem ut radios, splendorem videlicet ab ipso refulgentem in terram emisit : & Spiritum sanctum ut calorem, quo superiorem & inferiorem mundum, undequaque foveret, & bonis cumularet. In qua allegoria ut plurimas prætermittam, hodie nobis acquiescendum est, non ut altissimum hoc scrutemur mysterium, quod potius fide amplecti debemus, sed cum tota Trinitas non sit nisi bonitas, cuius opera ad extra sunt indivisa, contemplabimur in hoc Typo beneficentiam solis emittentis lucem & calorem in bonum universi, quemadmodum Pater misit Filium, & Spiritum sanctum, ad redimendum & sanctificandum humanum genus, omni suo seposito commo procurans bonum commune.

III. Tres aliquando soles in cælo visos memorant Historici. *Tres soles, inquit Plinius, antiqui sæpius videre. Et nostra ætas vidit Divo Claudio Principe, Consulatu eius, Cornelio Orfito collega. In Hispanijs postmodum visos testatur Suarez, & nostro seculo Anno 1601. Abbas Ferro à se visos Patavij, quibus*

bus meritò lemma adscripseris, *unum sumus*, ut designes SSS. Trinitatem, cuius ea est in genus humanum propensio, ut opera *ad extra* non sibi sed orbi impendit; nobis lucet, nobis calefacit, & docet omnem potestatem non privatis commodis sed bono publico debere servire, quod luculenter expressit in hodierno Evaugelio Servator noster cum dixit: *Data est mihi omnis potestas in cælo, & in terra. Euntes ergo docete.* Optima profectò consequentia, quia potestatem omnem habeo, primum eius exercitium esto benefacere, non mihi sed mundo, quemadmodum sol non sibi lucet, sed mundo. Unde qui velit in typo exprimere beneficentiam divinam iuxta & humanam, solis omnia illuminantis picturæ illud lemma adijciat: *Non mihi sed alijs*: Etenim solis ea conditio est, ut mundum universum illuminet, percurrat sublimia pariter & demissa, æquè palatia ac tuguria, montes ac valles, terras & maria, fontes & lacunas, animalia & plantas, suoq; singula calore foveat, influxu fœcundet; quæ fortè consideratio movit S. Dionysium ut solem alloquens diceret: *Inter omnes creaturas in te Deus magis elucet, & ostenditur*: quia scilicet inter omnes creaturas nulla mundo magis necessaria & utilis; inter omnia sydera maximè *Beneficum sydus* Sol est: de quo Plato in Thæteteto. *Dum sol mundum suo cursu ambit, & illustrat, omnia salva sunt, & conservantur.* sed magis appositè ad nostrum propositum S. Gregorius Nazianzenus: *Neq; motui unquam suo, nec beneficijs finem faciens.* Quod de beneficentia divina longè verius dici potest: Nam & de Christo ait Apostolus: *Pertransijt benefaciendo, & sanando omnes*, ubi eleganter Cornelius: *Proprium ergo Christi,*

C 2

S. Dionys.
lib. 2. de
cæl. Hie-
rar.

Plato in
Thætet.

S. Greg.
Naz. o-
rat. 34.

Arto. 10.
v. 38.

Corn. à
Lap. in
Acta Ap.

sti, eiusq; affeclarum est nemini malè, sed cuilibet benefa-
cere, ut ubicunq; degit spargat radios suæ beneficentia
instar solis qui jugiter currit, & pertransit, ut lucem, ca-
lorem, & influxum communicet hominibus &c.

IV. Notate illa verba: Christi eiujq; affeclarum
est, & redeat in memoriam, quod ante nonvi cum
Theologis: *Trinitatis opera ad extra sunt indivisa.*
Unde & beneficentia Filij communis est toti Trini-
tati. Affeclas verò Christi & SSS. Triadus omnes il-
los intelligite tam Ecclesiasticos, quam seculares,
qsti alijs quacunq; ratione præsumt, eos regunt, ju-
dicant, monent. Horum quippe munus primari-
um est instar solis subiectis lucem, calorem & in-
fluxum communicare, & seposito commodo pro-
prio curare alienum, curare bonum publicum: i-
mò id cuius privato incumbit, ut bonum publi-
cum privato anteponat: quod innuisse videtur
Servator noster cum voluit suos affeclas Christia-
nos baptizare *In nomine Patris, & Filij, & Spiritus
Sancti*: commonens nos officij nostri ut ageremus
instar SS. Triados solem *Beneficum sydus*: imitantes
Patrem qui est *Pater misericordiarum* tractado, subie-
ctos ut filios: imitantes Filium qui *pertransijt benefa-
ciendo* proximis sine discrimine succurrendo: imi-
tantes Spiritum Sanctum qui est *charitas*, cuius pro-
prium est in commune effundi, & publicæ utilitati
servire. Opportunè hic Gillebertus Abbas: *Chari-
tas non cogitat malum, non gaudet super iniquitate, &
ut sic dicam, super inæqualitate: congaudet autem veri-
tati, privatum non cogitat; medio quodam & communi
letatur, quæ sua sunt non querit.*

Gilleb. in
Cant.
serm. 19.
cap. 6.

V. Atq; hoc imprimis dictum estò omnibus
Principibus, Magnatibus, Præsulibus, Magistrati-
bus,

bus, quibus commissa est cura populorum, Urbium, communitatum: horum quippe primarium munus est utilitatem publicam plus quam privatam curare. Id quod vel ipsi Ethnici solo rationis ductu agnoverunt. *Quale elegantissimum in cælo simulacrum sui Deus solem atq; lunam infixit, tale in civitatibus aius exemplum est, atq; lumen Princeps.* inquit Plutarchus. Ciceronis Oratorum Principis egregium dictum est: *Omnino qui Reipublicæ præsumunt, duo Platonis præcepta teneant. Unum, ut utilitatem civium sic tueantur, ut quidquid agant, ad eam referant, obliiti commodorum suorum; alterum ut totum corpus Reipub. curent, ne dum partem aliquam tuentur reliquas deserant.* quasi diceret ea ratione se gerant, qua sol orbem illustrando, non sibi sed alijs lucens, & mundi quem illustrat nullam partem omittens. Duo hic expressit munia, unum ut alijs profit, alterum ut omnibus: quod de sole divino pronuntiavit Johannes: *Illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum.* Et de humano Agapitus Papa. *Solis profecto partes sunt illustrare radijs orbem: Principis vero virtus est egenorum misereri.* De Deo canit Virgilius
- - - Deum ire per omnes.

Terras tractusq; maris, cælumq; profundum. Nempe solis instar, quod & Principibus & omnibus qui præsumunt imitandum est: ut videlicet non uni tantum vel paucis particulari affectu se addicant: sed in omnes charitatem diffundant: quod in S. Gregorio Mysseno laudavit Nazianzenus: *Tuus circuitus Deo gratus & acceptus, fixumq; tibi ac stabile est multis prodesse, quamvis loco minimè fixus sis: nisi verò quis solem accuset, quia in orbem currit radios fundens. atq; omnibus rebus quas obit vitam asserens.* Et multò

Plut.
Comm. ad
princ. in d.
Parte II.
Moral.

Cic. I. de
offic.

Joan. I.

Agap. E-
pist. Pa-
ren. n. 51.
Virgil.
lib. 4.
Georg.

Greg Na-
zianz. E-
pist. 34.

Chrysof.
hom. 45.
in Matth.

magis id in Christo notavit Chrysoftomus: *Salvator non divitem, non pauperem, non ingeniosum, aut rudem, aut fortem aut ignavum, aut diligentem aut desidem discernit, sed omnibus, quamvis non ignoret futurum exitum, pietatis doctrinam commendat.* Quia scilicet vult omnes homines salvos fieri, tametsi multi suâ culpâ salutem negligant, & beneficentiæ eius radios non admittant.

Matth. 27

VI. Verum primarium Principis & Magistratus officium in sole expressum, ut luceant *non sibi sed alijs* penitiùs consideremus. Illustre huius exemplum vobis exhibet ipse Salvator in Cruce appensus, quasi in throno regio collocatas. Clamant Judæi: *Alios salvos fecit, seipsum non potest salvum facere.* O cæcitatem! agnoscunt quòd alios salvos fecerit, recordantur quòd cæcis visum, & surdis auditum, mutis loquelam, mortuis vitam restituerit, & dubitant an possit sua membra à Cruce solvere: cum hoc longè facilius sit, quàm mortuos revocare ad vitam! Erratis insani Hebræi: ignoratis quod sit officium salvatoris mundi. Non venit ut se salvum faciat sed alios, imò ut alios salvos faciat, non debet seipsum nunc salvum facere descendendo de Cruce. Sol non lucet sibi sed alijs, Christus non quærit suum commodum sed alienum: quod expendens S. Athanasius venustè in rem nostram ratiocinatur: *Dominus revera servator, quia non sua sed nostra quæreret, non in se salvando, sed in crectura redimenda salvatorem innotescere volebat. Neq; enim sol suum jubar in se contrahens pro lumine agnosceretur, nisi etiam orbi terrarum suos radios exporrigat. Ita quoq; Dominus non seipsum salvavit, quia nulla salute indigebat, sed ex suis in alios beneficijs voluit salvatos declarari.*

S. Athanas.
de
Pass. Dom.

rari. O insigne exemplar Principum, & Magistratum, quos decet sua commoda publicis posthabere. Talem optabat esse Theodoricum Regem Cassiodorus cum eius nomine scribens tacite informabat & muneris admonebat: Optamus cunctum diem beneficijs nostris excurrere. Optamus ubiq; prestita nostra radicare. Talem se exhibuit licet Ethnicus, & fidei lumine destitutus Magnus Pompeius cui potior fuit incolumitas Romanæ urbis quam propria. Cum enim Nauclerus dissuaderet navigationem propter imminentem tempestatem, dixisse fertur: Ut navigemus urget necessitas: ut vivamus non urget. Talem se exhibuit Salvius Otho Imperator, qui ut parceret exercitui, ipse potius mori voluit, & apud Xiphilinam dixisse fertur: Faciam ut omnes intelligant, quem Imperatorem elegeritis: qui non vos pro se, sed pro vobis dedit. Quid amplius à Christiano expectares, nisi Otto ipse sibi sua manu mortem conscivisset? Laudat ab hac virtute Salvianus Massiliensis etiam priscæ virtutis viros Fabios, Fabricios Concinnatos, qui, ut ait, divites esse nolebant, cum omnia scilicet studia sua, omnes conatus suos ad communia emolumenta conferrent, & crescentes Reipub. vires privata paupertate ditarent. Laudat etiam ab hac verè Principali, & divina virtute Traianum suum Plinius, cuius cum enumerasset in commune bonum studia, sic eum alloquitur: Quæ singula quantum tibi gratiæ, dispensata adiecissent? at tu scilicet omnia profudisti: ut sol & dies, non parte aliqua sed statim totus, nec uni aut alteri, sed statim omnibus profertur. Ut sol inquit non uni solum Provinciæ vel homini, sed omnibus suæ beneficentiæ radios diffundens, non unius particularis commodo, sed totius bono com-

mu-

Cassiod.
lib. 3.
Var. Ep.
II.

Velasq. in
Ep. ad
Philip.

Xiphil. in
Otho.

Salvian.
lib. 1 de
provid.

Plin. Jun.
in Paneg.
ap. veg.

muni sedulò incumbens ; imò non per partes, sed simul se effundens.

VII. Et hoc quidem ita convenit omnibus Principatum, vel quemcunq; Magistratum gerentibus, ut absq; cura boni publici demereantur nomen & honorem officij, ut sapientissimus Seneca innuit de Cæsare loquens : *Omniū domos illius vigilia defendit, omnium olium illius labor, omnium deitias illius industria, omnium vocationem illius occupatio.* Ex quo se Cæsar orbi terrarum dedicavit, sibi eripuit : *Et syderum modo quæ irrequieta semper cursus suos explicant ; nunquam illi licet nec subsistere nec quidquam suum facere.* Quam benè constitutæ forent Respublicæ, urbes & communitates, quin & Regna & Provinciæ, si in ijs dominarentur & præessent eiusmodi semper, qui pro omnibus vigilarent, pro omnibus laborarent, & occuparentur, & quod potissimum est nollent *quidquam suum facere.* At quotusquisq; est hodie Fabius aut Fabricius ? *omnes quæ sua sunt querunt,* & malunt in conquirendis commodis esse *soli* quàm *soles* : similes planè arboribus illis, quæ recusabant imperium ne privatis commodis destituerentur : imò peiores ; quia arbores non admiserunt principatum ; hi verò Magistratus & publica officia ambiunt, non ut profint sed ut præsent, non ut promoveant utilitatem publicam, sed suam : cum minùs malè agerent privatim quærendo privata, quàm sub prætextu communis boni studendo suas augere facultates. Eò tendebat S. Nilus iniquiens : *Quemamodum enim oli-va ficus & vitis lignorum recusarunt imperium, quod magis fructibus suis letarentur, quam ejusmodi dignitate, ita qui fructum aliquem in se virtutis aspiciunt, utilitatemq; sentiunt, licet*

Sen. Con-
sol. ad
Polyb. c.
26.

Judic. 9.
v. 9.

S Nilus
in Ascetic.

vocentur ad imperium, illi commoda sua semper antepo-
nent. Arcendi tales essent à publicis munijs, qui
præesse volunt, ut sibi tantum profint, & ut aie-
bat Plutarchus : *Pacis & belli nominibus, tanquam
nummis utuntur, non ad justitiam, sed ad commoditatem.*

Plut. in
Pyrrho.

VIII. Dicta de Magistratibus sibi etiam Judi-
ces dicta putent, sibi Patresfamilias, sibi Ecclesiasti-
ci & animarum Pastores : omnes quippe istos so-
lem imitari conveniens est. Pingo itaq; illis solem
illustrantem promiscuè alta & demissa munda &
immunda, animata & inanimata cum lemmate.
Omnibus unus. vel ut alteri cuidam placuit repræ-
sentanti Justitiam distributivam. *Cuiq; suum.* Nam
ut in suis similitudinibus ait Erasmus : *Ut sol non a-
lius est pauperi, quam diviti, sed omnibus communis : ita
Judex personam spectare non debet, sed rem.* Paterfami-
lias imitetur Evangelicum illum qui vocavit ope-
rarios in vineam suam, & solvit *cuiq; suum*, quia for-
tè qui tardius advenerant industria sua compensa-
verant tarditatem accessus ad vineam. Curatus a-
nimarum, necessitatem respiciat periclitantis ani-
mæ, non suam utilitatem : tam promptus accu-
rat ad pauperem à quo nihil recipiat, quàm ad divi-
tem à quo sperat. Verbo quisq; det *Cuiq; suum* : e-
tiam quilibet in privato vitam exigens, ea quæ pub-
licum bonum respiciunt præ suis curet. Malus ci-
vis qui periclitanti patriæ etiam cum suo dispendio
non succurrit. Talem ab hominum planè consor-
tio ablegat aurei oris orator dum ait : *Qui namq; sibi
vivit soli, & omnes negligit, superfluous est, & nec homo
nec generis nostri.* Qui hoc præstare non possumus o-
pere, suppleamus affectu, desiderio, voto, & oratio-
ne. Christus orare nos docens, sic inquit orabi-
tis :

Erasm. in
Similitud.

S. Chry-
sost. hom.
34. ad pop.

Dom. Pars II.

D

tis :

S. Cypri-
an. ser.
de orat.
dom.

tis: *Pater noster qui es in caelis. & Panem nostrum quotidianum da nobis. & dimitte nobis debita nostra.* In plurali nos orare docuit, ut disceremus commune bonum anteferre privato, & tam esse solliciti pro alijs, quàm pro nobis ipsis, id observavit S. Cyprianus ubi inquit: *Non dicimus Pater meus, nec panem meum da mihi: nec dimitti sibi tantum unusquisq; delicta postulat. Publica est nobis, & communis oratio, & quando oramus, non pro uno, sed pro populo toto oramus, quia totus populus unum sumus.* Attentè hæc ruminent studiosi privatæ utilitatis, *totus populus unum sumus;* secedit ab hac unitate, quia sua tantum sectatur commoda, negligit communia. Baptizamur *in nomine Patris & Filij & Spiritus sancti,* ut cum pluralitate personarum nos etiam SSS. Triados imitatione unam quoddammodo efficiamus substantiam; certè unum corpus esse jubemur, ut non singuli pro singulis, sed singuli pro omnibus solliciti simus. Imitemur ergo Patrem *qui solem suum oriri facit super bonos, & malos:* imitemur Filium, qui potestatem acceptam impendit in bonum publicum: imitemur Spiritum sanctum amando omnes & omnium potiùs commoda quàm privata: non simus *Soli, sed soles Benefica Sydera.*

DIS-